

سەلتەنەتلىك 70 يىل كۆرەشچان يېڭى دەۋر

ئالتۇن كۈزدە مول ھوسۇلنى تەبىرىكلەش بىرلىكىگە ۋەتەنگە بەخت تىلەش

— ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەرقايسى جايلار كۆپ خىل شەكىلدە

«جۇڭگو دېھقانلار مول ھوسۇل بايرىمى»نى تەبرىكلىدى

«جۇڭگو دېھقانلار مول ھوسۇل بايرىمى» تەڭلەشتى، مەلۇن ھوسۇل پەيتى يېتىپ كەلدى. 9 – ئاينىڭ 23 – كۈنى، پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى ھەرقايسى جايىلار مول ھوسۇلنى كۈتۈۋېد–لىپ، مول ھوسۇلنى نامايان قىلىپ، مول ھوسۇلنى تەبرىكلەپ، توردا بىۋاسىتە كۆرسىتىش، قىزىقارلىق تەنھەرىكەت مۇسابىقىم–سى ئۆتكۈزۈش، دېھقانچىلىق ئىشلىرىنى بىللە قىلىش قاتارلىق كۆپ خىل شەكىلدە «جۇڭگو دېھقانلار مول ھوسۇل بايرىد–مى»نى تەبرىكلەپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىشتىكى يېڭى نەتىجىلەرنى كۆرگەزمە قىلىپ، يېزا–كەنت قۇرۇلۇشىدىكى يېڭى ئۆزگىرىشلەرنى نامايان قىلىپ، دېھ–قانلار تۇرمۇشىدىكى يېڭى قىياپەتنى گەۋدىلەندۈرۈپ، ۋەتەند–نىڭ تېخىمۇ گۈللىنىشى، روناق تېپىشىغا بىرلىكتە بەخت تىلىدى. 9 – ئاينىڭ 23 – كۈنى سەھەردىلا، پورتالا شەھىرى بىلىن خارمودۇن يېزىسى جىۋىن كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىلەر كومىتېتى قورۇسى ناھايىتى قىزىپ كەتتى، بۇ يەردە كۆممىقوناق ئۇۋاش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلۈۋاتاتتى، ماھىرلار رەتلىك زوڭزىيىپ ئولتۇرۇپ، يەللىرىنى تۇرۇپ، باش چۆكۈرۈپ كۆممىقوناق ئۇۋاۋاتاتتى.

«بۇنداق تەبرىكلەش ئۇسۇلى ناھايىتى ئەھمىيەتلىك. دۆ–لەتنىڭ ئەلگە نەپ بەتكۈزىدىغان ياخشى سىياسەتلىرى بولغاچ–قا، بۇ يىل يەنە مول ھوسۇلۇق يىل بولدى.» بۇ يىل ئەتىياز–دا، «ئەلرايىنى بىلىش، ئەلگە نەپ يەتكۈزۈش، ئەلنى مايىل قىلىش» بويىچە كەنتتە تۇرۇشلۇق خىزمەت گەرتىنىڭ يېتەك–چىلىكىدە، جىۋىن كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىسى لى جىن ئون مو يەرگە كۆممىقوناق تېرىدى، مو بېشى مەھسۇلاتى 1100 كىلوگە–رامىدىن ئاشىدىغانلىقى مۆلچەرلەندى.

باركۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيەسىنىڭ سەنتاڭخۇ بازىرىدا، 500 نەچچە مو يەردىكى لازىنىڭ يېرىمدىن كۆپرەكى قىزىرىپ بولغانىدى. ئۆزگىچە مول ھوسۇل بايرىمى ئۆتكۈزۈش ئۈچۈن، بازاردىكى كادىرلار كەنت ئاھالىلىرى بىلەن بىرلىكتە ئەمگەك قىلىشنى تاللىدى. «بۇ يىل لازىدىن مول ھوسۇل ئې–لىندى، كەنت ئاھالىسىنىڭ ئادەم كۈچى يېتىشمەيدۇ، لازا ئۇزۇشنىڭ ئالتۇن پەيتىنى ئۆتكۈزۈۋەتمەسلىك ئۈچۈن، بىز سەھەردىلا ئېتىزغا كېلىپ ئۇلارنىڭ لازا ئۇزۇشىگە ياردەم–لەشتۇق، كەيىندىن يەنە لازىلارنى ئادالىدۇق، ئاپتاپقا يايىدۇق» دېدى سەنتاڭخۇ بازارلىق پارتكومنىڭ ئەزاسى جاڭ خەيخۇي.

ئاۋات ناھىيەسىدىكى دولان قەبىلىسى مەنزىرە رايونىدا، كەنت ئاھالىلىرى ۋە سايياھەتچىلەر دېھقانچىلىق ئىشلىرى ھۇكاپات–لىق مۇسابىقىسى، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى باھالاش، ناخشا – ئۇسسۇل ماھارىتىنى نامايان قىلىش، دېھقانلار رەسىم كۆرگەزمە–سى قاتارلىق پائالىيەتلەرگە بىرلىكتە قاتنىشىپ، «جۇڭگو دېھقانلار مول ھوسۇل بايرىمى»نى ئورتاق تەبرىكلىدى.

موخۇر كەنتىدە، كەنت ئاھالىسى زورەم رەھبەت باغراش ناھە–يەلىك باج ئىدارىسىنىڭ «ئەلرايىنى بىلىش، ئەلگە نەپ يەتكۈ–زۈش، ئەلنى مايىل قىلىش» بويىچە كەنتتە تۇرۇشلۇق خىزمەت گەرتىنى، كەنت كادىرلىرىدىن بولۇپ ئوندىن ئارتۇق كىشىنى ھويلىسىدىكى ئۈزۈم، شاپتۇل، كاۋىلارنى بىرلىكتە ئۇزۇپ، كۆزنىڭ مېۋىسىگە ئورتاق ئېغىز تېگىپ، مول ھوسۇل–نى تەبرىكلەشكە تەكلىپ قىلدى.

ھەرقايسى جايىلار قانات يايدۇرغان تۇرلۇك تەبرىكلەش پائالىيەتلىرىدىن باشقا، بىر مەيدان توردا بىۋاسىتە كۆرسىتىش پائالىيىتى شۇ كۈنى «توردا ئالغىشلاندى».

9 – ئاينىڭ 23 – كۈنى سائەت 1۱دىن باشلاپ، شىنجاڭ گېزىتخانىسى(شىنجاڭ گېزىتچىلىك – تاراتقۇ «گۈرۈھ» چەكلىك شىركىتى) ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىكى – يېزا نازارىتى بىلەن بىرلىكتە قانات يايدۇرغان بىر مەيدان تىيانشاننىڭ جە–نۇبى – شىمالىنى ھالقىغان، 12 جاي بىرلىكتە ھەرىكەتلەنگەن چوڭ تىپتىكى بىۋاسىتە كۆرسىتىش — «رەڭدارلىققا تولغان شىنجاڭنىڭ مول ھوسۇل پەسىلى بىرلىكتە ۋەتەنگە بەخت تىلەش» پائالىيىتى كەڭ تورداشلارنىڭ دىققىتىنى تارتتى. ئىس–ناتىستىكىغا ئاساسلانغاندا، ئۈچ سااەتلىك ئەمەلىي بىۋاسىتە كۆرسىتىش جەريانىدا، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايىد–رىدا توردا كۆرگەن تاماشىبىن 1 مىليون ئادەم قېتىمدىن ئاشقان.

بەختلىك تۇرمۇشنى كۈيلەش، باياشات كۈنلەردە ئۇسسۇلغا چۈشۈش. 9 – ئاينىڭ 22 – كۈنى كەچتە، شىنجاڭ رادىيو – تېلېۋىد–زىيە گىستانىسى ئىشلىگەن «مول ھوسۇلۇق جۇڭگو . شىنجاڭ گۈزەل» 20۱9 – يىللىق «جۇڭگو دېھقانلار مول ھوسۇل بايرىد–مى» چوڭ بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش نومۇرى شىنجاڭ سۇنئىي ھەمراھ تېلېۋىزىيەسىدە كۆرسىتىلدى، باش رول ئالغان دېھقان دوستلار ناخشا – ئۇسسۇل نومۇرلىرىنى كۆرسىتىپلا قالماي، يەنە تاماشىبىنلارغا ئۆزلىرىنىڭ خاس مەھسۇلاتلىرىنى ئېلىپ كەلدى.

(مۇخبىرلىرىمىز رەيىدە، دۇ جىيەنخۇي، سۇڭ ياۋېن، جاڭ جىلى، خەن چىنپەن، چاڭ تىڭ، ئىختىيارىي مۇخبىر–لىرىمىز ۋاڭ مىنپىڭ، ۋاڭ چۇڭياڭ، ۋاڭ يەنجى، فېڭ جېجۇن يازغان)

— 3028. تارقىتىش مەركىزى: 9897۱69، تېلېگىران نومۇرى: 3028. پوچتا نومۇرى: 8300۶1. گېزىتنىڭ يىللىق باھاسى: 336 بۈەن، ئايلىق باھاسى: 28 بۈەن، پارچە باھاسى: بىر بۈەن (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: ۱02)

(بېشى 1 – بەتتە)

تەرەققىي قىلىپ ئالغا باسىدىغان، گۈلل–دىنىپ روناق تاپىدىغان داغدام يولىدا مېڭىپ، پۈتۈن دۇنيانىڭ دىققىتىنى تارت–دىغان شانلىق مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈردى.

چوڭ قەدەمدە مەردانە قىياپەت نا–مايان بولدى. پارتىيە 18 – قۇرۇلتىيىدىن بۇيان، شىنجاڭ مۇقىملىق ئاساسدا ئىل–گىرىلەش خىزمەت باش رىتىمىدا چىڭ تۇرۇپ، بېڭى تەرەققىيات ئىدىيەسىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە چىڭ قىلىپ، «ئۈچ چوڭ ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش بېجى»نى پۈتۈن كۈچ بىلەن ئاتىلىنىپ ياخشى قىلىپ، «ئۈچ تۈرلۈك نۇقتىلىق خىزمەت»نى پۇختا ياخشى ئىشلەپ، ئىسلاھات تەبەككۈرى ۋە ئېچىۋېتىش نەزەرى بىلەن، يۇقىرى سۈپەتلىك تەرەققىياتنىڭ قالىتىسى يۆگمە رەسىمىنى تىرىشىپ سىزىپ چىقتى.

■ **تەبىئەتنى ئۆزگەرتىش**

كۈرەشنى داۋاملاشتۇرۇش

ئۇزاق كېچىنى ئۆتكۈزۈپ ئاننىڭ يورۇشىنى كۈتۈۋالغانغا گوخشاش، تىنىچ يول بىلەن ئازاد بولۇش شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە يېڭى ھايات ئېلىپ كەلدى.

85 ياشلىق ھەسەنجان ياسىن ئەينى چاغدىكى مەنزىرىنى ئەسلىگىندە ھېلد–ھەم ناھايىتى ھاياجانلىنىدۇ: «ئۆتۈش–تىكى ئۇزاق يىللىق زۇلۇم ۋە ئېكسپىلا–تانسىيە كەلمەسكە كەتتى، ھازىرقى يېپيى–غى، خەلق ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولغان جۇڭگو شىنجاڭ بىزنىڭ ھەققىي ئائىل–مىز».

ئائىلە قۇرۇلدى، ئەمما ئىگىلىك تېخى تىكلەنمىدى. ئەينى چاغدا شىنجاڭ ئەمدىلا قەدەم ئېلىش باسقۇچىدا تۇرۇ–ۋاتقان بولۇپ، ھەم نامرات، ھەم قالاق دېيىشكە بولاتتى، بىر تال تۆمۈر مىخنىد–مۇ ئىشلەپچىقىرمايىتى، بىرەر غېرىچ تۆ–مۇرىولمۇ يوق ئىدى، خەلقنىڭ تۇرمۇشى ئىنتايىن نامرات ئىدى.

ئاساسى ناچار، ئۇل ئاجىز، قەرز كۆپ ئىدى. قىيىنچلىق ۋە ئۇزۇقچىلىك ۋەزىيىتى كىشىلەرنى مەيۋىسەلەندۈرلەپلا قالماستىن، ئەكسىچە پارتىيە ۋە خەلقنىڭ ئۇلۇغۋار غايىسى، جەسۇرانە ئىرادىسىنى ئۇرغۇتتى، چوقۇم ۋەتىنىمىزنىڭ چېگرا را–يونىدىكى شىنجاڭنى بېڭىچە قىياپەتتە قۇرۇپ چىقىشىمىز كېرەك!

ھەممە ئىش مۇشۇ يەردىن باشلاذ–دى، ھەممە مۇشۇ سەۋەبلىك قۇدرەت تاپتى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى دۆلەت–نىڭ تەرەققىيات ئىستراتېگىيەسى ۋە ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىنى چىقىش قىلىپ، شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتى، قۇرۇلۇشىغا يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىپ، پاشتىن – ئاخىر چېگرا رايونىنىڭ ئىقتىساد–نى تەرەققىي قىلدۇرۇشىغا ياردەم بېرىش، ئورتاق بېيىشنى ئىشقا ئاشۇ–رۇشنى بىر تۈرلۈك تۈپ سىياسەت قىلىپ، گوخشاش بولمىغان تارىخىي باس–قۇچتا، شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگە–رى سۈرىدىغان كۈچلۈك تەدبىرلەرنى كەينى – كەينىدىن يولغا قويدى.

شەھەرلەر قۇرۇلدى، زاۋۇتلار ئې–

چىلدى، تاشيوللار ياسالدى، قاتار –

قاتار دەرەخلەر تىكىلدى... قەدىمىي

تۇپراق قايتىدىن ئويغىتىلىپ، جۇشقۇن

ھاياتىي كۈچ ئۇرغۇتۇلدى.

1978 – يىلى، پارتىيە 11 – نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 – ئومۇمىي يىغى–نىدا، پارتىيە ۋە دۆلەت خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا يۆتكەپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى يولغا قويۇش ئىستراتېگىيەلىك تەدبىرى ئوتتۇ–رىغا قويۇلدى. تىيانشاننىڭ جەنۇبى – شىما–لىدا باھار شامىلى ھەممە جايىنى قاپلىدى. خەن جىيەنگاڭ يۈك – تاقلىرىنى ئېلىپ، ئاپتونوبۇسقا ئولتۇرۇپ، باركۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيەسىدىن ئۈرۈمچىگە كەلدى، بۇ، 20 – ئەسىرنىڭ 80 – يىللى–رىنىڭ ئاخىرى ئىدى. ئىسلاھات، ئېچى–ۋېتىشنىڭ شەرق شامىلىنىڭ تۇرتكىسىدە، ئۇنىڭ ئائىلە ئېلىكتىر سايمانلىرى سودد–سى قىزىپ كەتتى.

پارتىيە 18 – قۇرۇلتىيىدىن بۇيان،

بولداش شى جىنپىڭ يادرولۇقىدىكى پار–

تىيە مەركىزىي كومىتېتى شىنجاڭ خىزمە–

تىگە يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىپ، شىنجاڭ–

دىكى ھەر مىللەت خەلقىگە رىئىتە باغلاپ،

شىنجاڭ خىزمىتىگە نۇرغۇن يۈرەك قېند–نى سەرپ قىلدى. شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت كادىرلار، ئامما يېڭى دەۋردىكى پارتىيەنىڭ شىنجاڭنى ئىدارە قىلىش تەد–بىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىق ۋە ئەبەدىي ئەمىنلىك باش نىشانىنى زىچ چۆرىدەپ، ھەققىي تۇتۇپ ئەمەلىي ئىشلىدى، ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىپ قىيىن–چىلىقلارنى يەڭدى، تىيانشاننىڭ جەنۇبى – شىمالىدا تارىخىي خاراكىتېرلىك غايەت زور ئۆزگىرىشلەر بولدى.

گۇرۇپپا – گۇرۇپپا سانلىق مەلۇ–ماتلاردا شىنجاڭنىڭ ھالقىشى بىۋاسىتە خاتىرىلەنگەن: ئىقتىسادنىڭ ئومۇمىي مىقدارى 1952 – يىلىدىكى 791 مىليون يۈەندىن 2018 – يىلىدىكى 1 تىرلىيون 200 مىليارد يۈەنگە كۆپىيىپ، مال باھا–سىنىڭ ئۆرلەش ئامىلىنى چىقىرۋەتكەند–دە، 200.7 ھەسسە ئېشىپ، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 8.3% ئاشقان؛ شەھەر – يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1978 – يىلىدىكى 3۱9 يۈەن ۋە ۱۱9 يۈەندىن، ئايرىم – ئايرىم ھالدا 2018 – يىلىدىكى 32 مىڭ 764 يۈەن ۋە ۱۱ مىڭ 975 يۈەنگە ئۆسۈپ، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ئايرىم – ئايرىم ھالدا ۱2.3% ۋە 12.2% ئاشقان.

دەۋر زور دولقۇننى ئۆزۈكەشلەپ ئالغا ئىلگىرىلىدى، ھەربىر ئادەمنىڭ تەقدىرى بۇ سەۋەبلىك ئۆزگەردى. ھە–سەنجان بۇگۈنكى كۈندە ياشانغاندا كۆ–تۈنلەيدىغان، كىيىم – كېچەك، يېمەك – ئىچمەكتىن غەم قىلمايدىغان بولدى، با–لىلىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ مۇقىم خىزمىتى بار. خەن جىيەنگاڭ ئەينى يىللاردا يىققان دەسپايىسىگە تايىنىپ، يول بويى زەپەر مارشى يانغىرتىپ باتۇرانە ئىلگىرىلەپ، شىنجاڭ تىيەنشىن كارخانا(گۇرۇھ) چەكلىك شىركىتىنى قۇردى ھەم بۇ يىل شەرەپ بىلەن 5 – نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك ئومۇمىي مۇۋاپپىقىيلىكتىن باشقا ئىگىلىكتىكى زاتلار «جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ مۇ–نەۋۋەر قۇرغۇچىسى» نامغا ئېرىشتى. بۇگۈنكى شىنجاڭدا ئىقتىسادىي قۇرۇ–لۇش سۈرئىتى تېخىمۇ تېزلەشتى، ئۈنۈپتۈ–سال ئەمەلىي كۈچ كۆرۈنەرلىك كۈچەيد–دى، شەھەر – يېزىلارنىڭ قىياپىتى يېڭى تۈسكە كىردى. ئىلگىرى تەلپۈنگەن گۈزەل تۇرمۇش ئىقتىسادىي ئەمەلىي كۈچنىڭ كۈنسىرى ئېشىشىغا ئەگىشىپ، قەدەممۇقەدەم رېئاللىققا ئايلانماقتا.

■ **قۇرۇلمىنى تەڭشەش**

ھەممە كەسىپلەر گۈللىنىش

ئازادلىقنىڭ دەسلەپكى مەزگىلدە، شىنجاڭنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسى يەككە، ئىشلەپچىقىرىش سەۋىيەسى بىر قەدەر تۆۋەن بولۇپ، بېكىنمە ھالەتتىكى ئۆزد–نى ئۆزى تەمىنلەش خاراكىتېرلىك يېزا ئى–گىلىكى ۋە كۆچمەن چارۋىچىلىق تەبىئىي ئىقتىساد قۇرۇلمىسىغا تەۋە ئىدى.

1955 – يىلى، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپ–چىقىرىش قىممىتىنىڭ شىنجاڭنىڭ ئىشلەپ–چىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىدە ئىگىلىگەن سالمىقى %50تىن يۇقىرى بولۇپ، بۇ، تىپىك ئەنئەنىۋى دېھقانچىلىق، چارۋىچى–لىقنى ئاساسىي گەۋدە قىلغان كەسىپ ئەندىزىسى ئىدى.

83 ياشلىق لى زاۋلىن گۇچۇڭ نا–ھىيەسى بەنچىگۇ بازىرىنىڭ ياۋزەنەزە كەنتىدە بىر گۆمۈر ياشىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: 20 – ئەسىرنىڭ 50 –، 60 – يىللى–رىدا، بۇغداينى بىر ئورغاق – بىر ئور–غاقتىن ئورۇيتىتۇق، ئوغۇت ۋە ئائىلىقنى يۇدۇپ توشۇيتىتۇق، نەچچە مو يەرنى تېرىش ئۈچۈن پۈتۈن ئائىلىدىكىلەر ھېرىپ ھالىمىزدىن كېتەتتۇق.

20 – ئەسىرنىڭ 60 – يىللىرىدىن باشلاپ، چوڭ تىپتىكى يېزا ئىگىلىك ما–شىنا – ئۇسكۇنلىرى، زەنجىر چاقرىلىق تىراكتور شىنجاڭغا كىرىپ، تەدرىجىي ئۇلاغ كۈچىگە تايىنىدىغان يېزا ئىگىلىك ئۇسكۇنىلىرىنىڭ ئورنىنى ئىگىلىدى: 80 – يىللاردا يوپۇق يېپىپ تېرىيدىغان بىرىك–مە سىپپالكىدا چۆنەك تارتىش، ئوغۇت–لاش، يوپۇق يېيىش، تۆشۈك ئېچىش، ئۇرۇق سېلىش قاتارلىق مەشغۇلاتلار بە–راقلا تاماملىنىدىغان بولدى، شىنجاڭدە–كى نۇرغۇن دېھقان «قەددىنى رۇسلاپ» تېرىقچىلىق قىلالايدىغان بولدى؛ يېڭى ئەسىر كىرگەندىن كېيىن، شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنا – ئۇس–

كۈنلىرىنى تەتقىق قىلىپ ئېچىش سالمە–قى ئۈزلۈكسىز زورايىدى، بىر تۈركۈم ئاپتوئامانلاشقان، ئەقلىي ئىقتىدارلاشقان يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى بەس – بەستە ئېتىز – ئېتىز بىرلىق باشلىرىدا پەيدا بولدى.

پارتىيە 18 – قۇرۇلتىيىدىن بۇيان، شىنجاڭ تەمىنات تەرەپلىك قۇرۇلمىلىق ئىسلاھاتنى ئاساسىي لىنىيە قىلىپ، ئۇ–نۇمىسىز تەمىنلەشنى زور كۈچ بىلەن تۇ–گىتىپ، يېڭى كەسىپ، يېڭى كەسىپ ھالد–تى، يېڭى ئەندىزىنى پائال راۋاجلاندۇ–رۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى سىجىل گە–لاللاشتۇرۇپ، ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچنى كۈچەيتىپ ئۆزگەرتىشنى تېزل–تىپ، تەرەققىيات ھاياتىي كۈچىنى ئۆز–لۈكسىز ئاشۇردى.

بۇگۈنكى كۈندە، يەرنى بىرلەشتۈ–رۈپ تۈزلەش، تۇجۇپىلەپ تېرىش، سۇ تېجەپ تېمىتىپ سۇغىرىش، تۇپراقنى رېتىپىلىق ئوغۇتلاش، ئۇچقۇچىسىز ئايد–روپىلاندا «بىرنى پۇركۇپ، ئۇچتىن مۇ–داپىئەلىنىش»، كومپاينىدا ئورۇش قاتار–لىق ئىلغار ماشىنا ۋە تېخنىكىلار قوللىند–لىپ، بىر ئادەم 1000 مو ئېتىزنى باشقۇ–راالايدىغان بولدى، تەبىئەتكە بېقىنىپ تې–رىقچىلىق قىلىش ئۇزۇل – كېسىل تارىخ–قا ئايلاندى. يېزا ئىگىلىكىنى زامانىۋىلاش–تۇرۇشنى ئۈزلۈكسىز ئالغا سىلجىتىش جەر–يانىدا، شىنجاڭ مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ پاختا ئىشلەپچىقىرىش بازىسى ۋە مۇھىم قۇرۇق، ھۆل مېۋە ئىشلەپچىقىرىش بازىسىغا ئايلاندى.

ھازىر، شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايى–لىرىدىكى ئىقتىسادىي تەرەققىيات رايونل–دى، كەسىپ يېتىلدۈرۈش باغچىلىرىنىڭ ھەممىلا يېرىدە ماشىنىلار گۇرۇكىرەۋات–قان، ئاپتوموبىللار توختىماي مېڭىۋات–قان، ئىشىچىلار ئالدىراش ئىشلىۋاتقان مەنزىرىنى كۆرگىلى بولىدۇ. ئالاھىدە تىرانسپورماتور سانائىتى گۇرۇھى چەكلىك شىركىتى، گۇاڭخۇي گۇرۇھى، جۇڭئەي خىمىيە(گۇرۇھ) پاي چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ تىيەنىي(گۇرۇھ) چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ رەڭلىك مېتال گۇرۇھى قاتارلىق بىر تۈركۈم يەرلىك سانائەت كار–خانىلىرى تىز تەرەققىي قىلىپ زورىيرىپ، يەرلىك سانائەتنىڭ تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولىدىغان ئاساسىي قوشۇنغا ئايلاندى.

ھېچقانداق سانائەت يوق دېيەرلىك بولۇشتىن، قاتار – قاتار قەد كۆتۈرۈپ تۇرغان زامانىۋىلاشقان زاۋۇتلار يايپى–شىل تاغلار، سۈزۈك سۇلار ئارىسىدا گەۋدىلىنىپ تۇرۇشقىچە، 70 يىلدىن بۇيان، شىنجاڭدا تۇرلىرى تولۇق بولغان سانائەت سىستېمىسى بەرپا قە–لىنىپ، سانائەت جۇش ئۇرۇپ راۋاج–لاندى.

شۇنىڭ بىلەن بىللە، شىنجاڭ 1 –، 2 –، 3 – كەسىپلەرنىڭ يۇغۇرما تەرەققىيا–تىنى چوققۇر ئالغا سىلجىتىپ، ئۆزگىچە خاس ئەۋزەل كەسىپلەرنى يېتىشتۈردى، زورايىتى. ساياھەت، سودا ئەشيا ئوبوروت–تى، ئۇچۇر ھۇلازىمىتى قاتارلىقلار ۋەكىللە–دىكى 3 – كەسىپنىڭ ئىقتىسادنىڭ ئېشى–شىغا تۆھپە قوشۇش نىسبىتى ئۈزلۈكسىز ئېشىپ، 2018 – يىلى %62.3كە يەتتى. نوپۇل بىرلا كەسىپكە تايىنىشنى ئاساس قە–لىشتىن، ئۈچ كەسىپكە تايىنىپ ئورتاق تۈرتكە بولۇشقا ئۆتۈپ، شىنجاڭنىڭ تە–رەققىيات زايىاس كۈچى تېخىمۇ كۈچەيدى. قۇرۇلمىنىڭ بىر خىللا بولۇشىدىن ھەممە كەسىپلەرنىڭ گۈللىنىشىگىچە، كەسىپ قۇرۇلمىسىنىڭ ئەلالىشىشى ۋە دەرىجىسىنىڭ ئۆستۈرۈلۈشى شىنجاڭنىڭ جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەش ئىزلىرىنى خاتىرىلىمەكتە.

■ **ئېچىۋېتىش ئەندىزىسى**

دۇنياغا قۇچاق ئېچىش

چېكىسىگە ئاق سانجىغان ئادىل ئابدۇراخىان ئىلگىرى باقتۇ پورتىدا 20 يىل خىزمەت قىلغان. ئۇنىڭ خاتىرىسىدە ئەڭ دەسلەپتىكى باقتۇ پورتى قاقاس، تىمتاس ئىدى. «ئۇ چاغدا، پورتتا بىرلا دۆلەت دەۋرۋازىسى قاراۋۇلخانىسى، ئۇنىڭ ئىككى تەرىپىدە ئاندا – ساندا كۆرۈنۈپ تۇرىدىغان دېھقان ئۆيلىرىلا بولۇپ، ئا–دەملەر ئاز، ئاپتوموبىل ئۇچىرتىش تەس ئىدى».

يىللارنىڭ ئۆتۈشىگە ئەگىشىپ، باقتۇ پورتى «بىر بەلباغ، بىر يول»نى ئورتاق قۇرۇش زور ئارقا كۆرۈنۈش–دە، مىسلىسىز تەرەققىيات پۇرسىتىنى كۆ–

تۇۋالدى. بىرلەشمە تەكشۈرۈش زالى، چېگرا ئاھالىسى ئۆتۈشمە بازىرى سودا رايونى قاتارلىق يېپىڭى زامانىۋى ئىما–رەت، ئەسلىھەلەر قەد كۆتۈردى؛ «ئاڭىل پورت» قۇرۇلۇشى زور كۈچ بىلەن ئالغا سىلجىتىلىپ، يولۇچى، مال، ئاپتوموبىللارنىڭ تاموۋزىندىن ئۆتۈش ئۈنۈمى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆستۈرۈلدى؛ سىياسەت ئەۋزەللىكىگە تايىنىپ، يېزا ئى–گىلىك مەھسۇلاتلىرى يېشىل يولى، چېگرا ئاھالىلىرى ئۆتۈشمە بازىرى سو–دىسىنىڭ تىپىنى ئۆزگەرتىپ تەرەققىي قىلدۇرۇشنى نۇقتىدا سىناق قىلىش پۇختا قەدەم بىلەن ئالغا سىلجىتىلدى.

بۇ يىل 1 – ئايدىن 5 – ئايغىچە، باقتۇ پورتىدا ئىمپورت – ئېكسپورت قە–لىنغان مال 76 مىڭ 300 توننىغا يېتىپ، ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن %9.49 ئاشتى؛ مال قىممىتى 166 مىليون 842 مىڭ 100 دوللارغا يېتىپ، ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن %18.01 ئاشتى. يېڭى ئاسىيا – ياۋروپا چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىدە توختىماي ئۆ–تۈشۈپ تۇرغان يولۇچىلار ۋە يۈك ئايد–توموبىللىرى پورتىن ئۈزلۈكسىز كىرىپ – چىقىپ، تارباغانايدىن ئىبارەت بۇ ئىلگە–رىكى «ئەڭ چەت جاي»نى بۇگۈنكى كۈندە ئېچىۋېتىشنىڭ ئالدىنقى سېپىگە ئايلاندۇردى.

بۇگۈنكى شىنجاڭ يىپەك يولى ئىقە–تىساد بەلبېغى يادرولۇق رايونى قۇرۇلۇ–شىنى ئۈزلۈكسىز تېزلىتىپ، ئوتتۇرا، غەربىي، جەنۇبىي ئاسىيا، ھەتتا ياۋروپا بازارلىرىغا يۈ